TASDIQLANGAN
Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Kengashining qarori bilan
«30» 08 2024 y.

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
O'quv ishlari bo'yicha prorektori
_____ Dj.B.Sultanov

CHIQINDILARNI BOSHQARISH VA QAYTA ISHLASH SIYOSATI

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

I. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Siyosat Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universitetining (bundan buyon matnda "Universitet" deb yuritiladi) chiqindilar hosil bo'lishining oldini olishi, ularni manbaida saralashi, poligonga yuborilgan va qayta ishlangan chiqindilarni o'lchashi hamda xavfli materiallarni xavfsiz utilizatsiya qilishi tartibini belgilaydi.

2. Siyosat O'zbekiston Respublikasining "Chiqindilar to'g'risida"gi, "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida"gi qonunlari va xavfli chiqindilar bilan muomala qilish bo'yicha qonunchilikka muvofiq ishlab chiqilgan. U Universitet binolari, laboratoriyalari, oshxonalari, talabalar turar joylari va hududida hosil bo'ladigan barcha chiqindilarga hamda ovqatlanish, tozalash, qurilish va chiqindi olib ketish bo'yicha pudratchilarga tatbiq etiladi.

II. Mazkur Siyosatda qo'llaniladigan atamalar

3. Mazkur Siyosatda quyidagi atamalar qo'llaniladi:

xavfli material – o'zi yoki boshqa omillar bilan o'zaro ta'sirda odamlar, hayvonlar yoki atrof-muhitga zarar yetkazish ehtimoli bo'lgan har qanday buyum yoki agent (biologik, kimyoviy, radiologik yoki fizik), jumladan laboratoriya kimyoviy moddalari, batareyalar, simob saqlovchi lampalar va elektron chiqindilar;

poligonga yuborilgan chiqindi – qayta foydalanilmasdan poligonga topshirilgan chiqindi; qayta ishlangan chiqindi – qayta ishlash, kompostlash yoki qayta foydalanish uchun topshirilgan chiqindi.

III. Chiqindilar ierarxiyasi va saralash

4. Universitet chiqindilar ierarxiyasiga amal qiladi: oldini olish, qayta foydalanish, qayta ishlash va qayta tiklash, shundan keyingina utilizatsiya. Binolar va talabalar turar joylari kamida qog‘oz, plastik, shisha va metall hamda aralash chiqindilarni alohida yig‘ish uchun belgilangan konteynerlar bilan ta’minlanadi; oshxonalarda oziq-ovqat chiqindilari ham alohida yig‘iladi. Qayta ishlanadigan materiallar litsenziyaga ega qayta ishlovchilarga topshiriladi.

5. Ortiqcha mebel, uskuna va kitoblar hisobdan chiqarilishidan oldin Universitet ichida qayta foydalanish uchun taklif etiladi yoki xayriya qilinadi.

IV. Poligonga yuborilgan va qayta ishlangan chiqindilarni o‘lchash

6. Universitet butun Universitet bo‘yicha hosil bo‘lgan, qayta ishlangan va poligonga yuborilgan chiqindilar miqdorini og‘irlik bo‘yicha o‘lchaydi. Ma’lumotlar chiqindi olib ketuvchi pudratchining tortish hujjatlaridan olinadi va oylik chiqindilar reyestriga kiritiladi. Oziq-ovqat chiqindilari alohida qayd etiladi.

V. Xavfli materiallarni utilizatsiya qilish

7. Xavfli materiallar ro‘yxatga olinadi, xavfsiz joylarda belgilangan va germetik idishlarda saqlanadi, hech qachon oddiy chiqindilar bilan aralashtirilmaydi yoki kanalizatsiyaga to‘kilmaydi hamda faqat litsenziyaga ega tashkilotlarga, har bir topshirish hujjatlashtirilgan holda topshiriladi. Elektron uskunalar avvalo qayta foydalanish uchun taklif etiladi; ma’lumot saqlovchi qurilmalar topshirishdan oldin tozalanadi. Xavfli chiqindilar bilan ishlovchi xodimlar muntazam o‘qitiladi.

VI. Pudratchilarga qo‘yiladigan talablar

8. Ovqatlanish, tozalash, qurilish va chiqindi olib ketish bo‘yicha shartnomalarga ushbu Siyosatga rioya qilish, chiqindilarni saralash va yig‘ilgan chiqindilar miqdori bo‘yicha hisobot berish majburiyatlari kiritiladi.

VII. Mas’uliyat

9. Xo‘jalik va obodonlashtirish bo‘limi konteynerlar bilan ta’minlaydi, chiqindilar bo‘yicha shartnomalarni boshqaradi va chiqindilar reyestrini yuritadi. Laboratoriya rahbarlari o‘z bo‘linmalaridagi xavfli chiqindilar uchun javobgar, Mehnatni muhofaza qilish xizmati rioya etilishini tekshiradi. Barqarorlik qo‘mitasi yillik chiqindilar hisobotini ko‘rib chiqadi.

VIII. Monitoring va kutilayotgan natijalar

10. Har yili quyidagi ko‘rsatkichlar bo‘yicha hisobot beriladi: hosil bo‘lgan, qayta ishlangan va poligonga yuborilgan chiqindilar (tonna va foiz); litsenziyaga ega tashkilotlarga topshirilgan xavfli chiqindilar; oziq-ovqat chiqindilari.

11. 2030-yilgacha kutilayotgan natijalar: chiqindilarning kamida 25 foizini qayta ishlash; poligonga yuboriladigan chiqindilar miqdorining 2025-yildagi bazaviy darajaga nisbatan kamayishi; barcha xavfli chiqindilarning litsenziyaga ega tashkilotlarga topshirilishi.

IX. Yakuniy qoidalar

12. Mazkur Siyosat kamida ikki yilda bir marta, qonunchilikda yoki Universitet faoliyatida jiddiy o‘zgarishlar yuz berganda esa undan oldinroq qayta ko‘rib chiqiladi. O‘zgartirishlar Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlanadi.

13. Mazkur Siyosat Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi va Qayta ishlash dasturini almashtiradi.

14. Mazkur Siyosat Universitetning rasmiy veb-saytida (tuit.uz/sustainability) o‘zbek va ingliz tillarida e’lon qilinadi va ochiq holda saqlanadi.